

Stanowisko nr 3/1/2019
Prezydium Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach
z 9 maja 2019 roku
w sprawie
przyszłości Instytutu Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego w Sosnowcu

Prezydium Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach w trosce i poczuciu odpowiedzialności za mieszkańców województwa śląskiego wyraża zaniepokojenie przedłużającym się procesem decyzji w sprawie dalszych losów Instytutu Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego w Sosnowcu.

Jednostka ta, jako jedna z dwóch tego typu w kraju, w swojej specjalizacji pełni istotną i unikalną rolę w systemie ochrony zdrowia nie tylko dla mieszkańców województwa śląskiego, ale i województw ościennych, obejmując swoim zasięgiem działania południową część Polski. W zakresie medycyny pracy specjalizuje się w chorobach specyficznych dla przemysłu, zwłaszcza przemysłu ciężkiego i realizuje kompleksowe świadczenia z tego tytułu, prowadząc koherentną działalność w trzech obszarach: leczniczym, naukowo-badawczym i orzecznictwem. Jest on jednostką orzecznictwa II stopnia prowadzącą działalność konsultacyjną i odwoławczą dla wojewódzkich ośrodków medycyny pracy, stanowiących jednostki orzecznictwa I stopnia.

Pozostałe świadczenia wykonywane przez Instytut Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego w Sosnowcu na rzecz społeczeństwa również należą do unikalnych w skali kraju, np. w dziedzinie toksykologii i alergologii. Prowadzony przez Instytut Regionalny Ośrodek Ostrego Zatrucia z Oddziałem Toksykologii Klinicznej zabezpiecza około 6 mln osób – mieszkańców województwa śląskiego, opolskiego i pogranicza województwa małopolskiego. Ośrodek jest placówką wysokospecjalistyczną, ze względu na swój charakter, aktywnie wspierającą system ratownictwa, przyjmując pacjentów w trybie nagłym w przypadkach bezpośredniego zagrożenia życia. Całodobowo pełni dyżury, przyjmując osoby z najcięższymi zatruciami egzogennymi wszelkimi ksenobiotykami, roślinami, grzybami, jak również chorych po ukąszeniach przez jadowite zwierzęta. Prowadzi badania i identyfikacje toksykologiczne, ponadto udziela kompleksowych informacji toksykologicznych podmiotom leczniczym, placówkom weterynaryjnym, a także osobom prywatnym. Corocznie Ośrodek przyjmuje ponad 1000 chorych i udziela ponad 6000 informacji toksykologicznych.

Uwarunkowania formalno-prawne, które zapewnia status instytutu stwarzają optymalną podstawę do spójnego pełnienia funkcji leczniczej, naukowo-badawczej i orzecznictwem z zakresu medycyny pracy, dlatego też Prezydium WRDS najbardziej adekwatną formę funkcjonowania Instytutu upatruje w dotychczasowej jego strukturze.

Świadome jednak trudnej sytuacji finansowej Instytutu Medycyny Pracy w Sosnowcu, Prezydium WRDS w pierwszej kolejności wnioskuje o zachowanie wszystkich pełnionych do tej pory przez Instytut funkcji z zakresu medycyny pracy na terenie województwa śląskiego. Dla Prezydium WRDS w Katowicach priorytetowym jest realizowanie wykonywanych przez Instytut zadań w województwie śląskim, co wydaje się naturalnym ze względu na specyfikę regionu, w oczywisty sposób predestynującym go do umiejscowienia tego rodzaju działalności na jego terenie.

Zauważyć przy tym należy, że sytuacja finansowa Instytutu Medycyny Pracy w Sosnowcu, w porównaniu z innymi instytutami medycznymi w kraju nie przedstawia się w sposób radykalnie niekorzystny, dlatego też w zdziwienie wprawia grożące Instytutowi widmo likwidacji.

W przypadku potencjalnej likwidacji Instytutu, wątpliwości budzą kwestie związane z jego działalnością orzeczniczą drugiej instancji. Sytuacja ta ograniczyłaby możliwości mieszkańców województwa śląskiego oraz województw ościennych w tym zakresie, gdyż osoby, które chciałyby się odwoływać od orzeczeń wojewódzkich ośrodków medycyny pracy z terenu południowej Polski, w praktyce korzystałyby w głównej mierze z Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi. Wiązałoby się to z nie małymi dla nich niedogodnościami, ponieważ proces odwoławczy od orzeczeń lekarskich nie jest wyłącznie czynnością administracyjną, ale wiąże się również z koniecznością przeprowadzania badań medycznych przez jednostkę, do której kierowane są odwołania.

Dodatkowo warto zwrócić uwagę na fakt, że Instytut Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego w Sosnowcu stanowi miejsce, w którym możliwe jest kształcenie lekarzy specjalistów z zakresu medycyny pracy. Możliwa likwidacja tej placówki, to najprawdopodobniej utrata nie do odzyskania kilkunastu miejsc akredytacyjnych rzadkiej specjalności medycznej.

Prezydium WRDS przyjmuje składane przez Zarząd Województwa Śląskiego deklaracje zaangażowania się w prace na rzecz zachowania w województwie śląskim wykonywanych przez Instytut zadań, w tym gotowość przejęcia funkcji medycznej Instytutu Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego w Sosnowcu. Dotychczasowa działalność lecznicza Instytutu świadczona byłaby wówczas w ramach struktur Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 5 im. św. Barbary w Sosnowcu.

Dla wszelkich kluczowych działań w sprawie przyszłości Instytutu Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego w Sosnowcu oraz realizowanych przez niego zadań niezbędne są rozstrzygnięcia organu tworzącego Instytut, dlatego też Prezydium WRDS w Katowicach apeluje o podjęcie stosownych decyzji właścicielskich w sprawie Instytutu Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego w Sosnowcu.

Stanowisko otrzymują:

Minister Zdrowia

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Marszałek Województwa Śląskiego

Zarządzający Instytutem Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego